

کوتاه نوشت طرح‌های فرهنگی سال ۹۹

سازمان دانشجویان

مجری طرح: ستاد مرکزی

عنوان طرح: مدرسه فلسفه و الهیات، دین و محیط‌زیست

سرفصل فعالیت: دین و قرآن ■ کتاب و کتابخوانی ■ علم و اندیشه ■ سیاست و اجتماع □
ادب و هنر ■ محرومیت زدایی □ گردشگری علمی فرهنگی □ فوق برنامه □

اهداف طرح:

- بررسی و تبیین جایگاه علم کلام در حوزه فلسفه و الهیات اسلامی.
- معرفی و فراهم آوردن بستری برای آشنایی دانشجویان حوزه علوم انسانی با علم کلام و کاربردهای آن.
- ایجاد محیطی مناسب به منظور برقراری ارتباط با نسل جوان و طرح پرسش‌های بنیادین آنان در بستر علم کلام.

خلاصه طرح:

۱- **مقدمه:** علم کلام از کهن‌ترین علوم دینی است و غایات و فواید مهمی بر آن مترتب می‌گردد، که با توجه به آنها وظایف خطیر و منزلت والای متکلمان نیز روشن می‌شود. این علم عهده‌دار تبیین مطالب مزبور است که عبارتند از **الف: دین‌شناسی تحقیقی، ب: ارشاد و هدایت و ج: پاسداری از عقاید دینی**. کلام جزو اولین علوم اسلامی است که در میان مسلمانان پیدا شد و با همت بزرگان و دانشمندان برجسته اسلامی گسترش یافت و جامعه علمی تمدن اسلامی را تغذیه کرد. با آنکه مسائل علم کلام از زمان آغاز دعوت اسلام مطرح شده بود، فرقه‌ها و مکاتب کلامی پس از وفات پیامبر اسلام نمود یافتند و هر کدام در اثبات عقاید خود تألیفاتی نگاشته و به ردّیه‌نویسی روی آوردند. اینکه این گروه‌ها کی و کجا و چگونه پدید آمدند؛ چه اهدافی را دنبال می‌کردند؛ و در مباحث کلامی چه روشی داشتند، پرسش‌هایی هستند که باید به آن پاسخ داد. بی‌شک پاسخ به این قبیل از پرسش‌ها، خلاصه‌ای از سرگذشت علم کلام در دوره‌های مختلف تاریخی را برای ما بیان می‌کند. روی هم رفته موضوع علم کلام اسلامی را می‌توان به دو نظریه مطرح در این زمینه خلاصه کرد: ۱- **خداوند(اثبات وجود، صفات و افعال الهی) و ۲- عقاید دینی**.

۲- **ضرورت اجرا:** علم کلام و یا Theology از جمله علوم است که در مجامع مختلف و در ادیان گوناگون بسیار مورد توجه قرار گرفته و نقشی محوری در حیات مومنانه و زیست دینی باورمندان به ادیان و الهی‌دانان ایفا می‌کند. دفاع معقول از اندیشه‌ها و باورهای دینی یکی از رسالت‌های اصلی این شاخه از علوم اسلامی است که با توجه به این امر و نیاز مبرم جامعه و نسل جوان و رویارویی آن‌ها با پرسش‌ها و مسائل جدید، پرداختن به آن را امری بسیار حیاتی و ضروری می‌نماید. علم کلام و نگاهی الهیاتی و عقلایی به امر دین موجب کمک به برقراری رابطه‌ای معقول و مناسب با نیازهای جدید اجتماعی و زندگی توأم با باورمندی به عقاید دینی می‌شود. از طرفی دیگر با توجه به نقش مهم علم کلام در بین علوم عقلی اسلامی، و با توجه به فترت تداوم سنت کلامی در مقایسه با مابقی علوم اسلامی، احیا و ایجاد بستری مناسب جهت آشنایی مجدد دانشجویان متخصص در حوزه‌ی علوم انسانی با این علم و پیشینه‌ی تاریخی آن امری بسیار مهم تلقی می‌شود.

۳- **شیوه اجرا:** این برنامه به صورت کارگاهی در چهار جلسه طراحی شده است که اساتید متخصص در این زمینه به بیان و ارائه موضوعات علم کلام خواهند پرداخت.

۴- عنوان جلسه: دین و محیط‌زیست

دانشگاه های مشهد

مکان اجرا:

۱۵ تیرالی ۱۵ شهریور ۱۳۹۹

زمان اجرا: